

תורה שבעל פה

דינים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעה וחצי
- ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה : בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון –	(16X5) – 80 נקודות
פרק שני -	(10X2) – 20 נקודות
- סך הכל - 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין
- ד. הוראות מיוחדות : אין

בהצלחה !

השאלות

פרק ראשון (80 נקודות)

ענה על חמש מן השאלות 1-6 (לכל שאלה – 16 נקודות)

1. תשובה

- א. מהם שלושת המרכיבים שחייבים לומר בוידוי, לפי הרמב"ם. (6 נקודות)
- ב. אדם פגע באדם אחר ובא לבקש את מחילתו, אולם הנפגע מסרב למחול לו. מה על הפוגע לעשות במצב כזה? בתשובתך הבחן בין שני סוגים של נפגעים. (6 נקודות)
- ג. "תשובה היא עניין של שינוי זהות: איך אני מזהה את עצמי, היכן 'אני נמצא' " (הרב עדין שטיינזלץ). לפי הרב עדין שטיינזלץ, הסבר את מהות התשובה. (4 נקודות)

2. הלכות בין אדם לחברו

- א. כתוב שני מצבים שבהם אדם פטור ממצוות פריקה וטעינה. (5 נקודות)
- ב. אדם שנכנס לחנות וטועם ממאכלים שאינו מתכוון לקנות — עובר על שני איסורים. כתוב את שני האיסורים, והסבר מדוע במעשה זה הוא עובר על כל אחד מהם. (8 נקודות)
- ג. הסבר מדוע אסור לקנות מגנב חפץ שגנב. (3 נקודות)

3. מצוות יישוב ארץ-ישראל

- א. על פי הרמב"ן, מה כוללת מצות יישוב ארץ ישראל? כתוב שני פרטים. (4 נקודות)
- ב. בעלי התוספות אומרים שבימינו אין מצווה לגור בארץ-ישראל. מדוע? כתוב שתי סיבות. (7 נקודות)
- ג. בברייתא כתוב: "הוא אומר לעלות והיא אומרת שלא לעלות..." — הסבר את המקרה בלשונך, וכתוב מה הדין במקרה זה על פי הברייתא. (5 נקודות)

4. כשרות

- א. תנור שהכינו בו מאכלי חלב, אין להשתמש בו להכנת מאכלי בשר. נמק הלכה זו, וכתוב כיצד ינהג אדם שבכל זאת רוצה להכין בתנור מאכלי בשר אחרי שהוכנו בו מאכלי חלב. (6 נקודות)
- ב. הסבר את המושג "כלי בן יומו". (4 נקודות)
- ג. אדם אכל שוקולד ובזמן האכילה יצא דם מפיו. (1) כיצד עליו לנהוג בדם שבתוך פיו? נמק. (2) כיצד עליו לנהוג בשוקולד עם הדם, אם ברצונו להמשיך לאכול ממנו? נמק. (6 נקודות)

5. כשרות

א. (1) הסבר מהו בשר שהוא אינו "חלק"?

(2) הסבר את הבדלי המנהגים בין קהילות ספרד לבין קהילות אשכנז בנוגע לאכילת בשר שאינו חלק.

(7 נקודות)

ב. (1) מהם שלשת השלבים של הכשרת הבשר.

(2) תוך כמה זמן מהשחיטה צריך להכשיר את הבשר ומדוע?

(7 נקודות)

ג. באיזו דרך אפשר לאכול בשר ללא ההכשרה שנוכרה בסעיף ב (1)? (2 נקודות)

6. הלכות שבת - בישול

א. (1) כתוב שתי גזירות של חכמים שיש בנוגע דיני בישול בשבת.

(2) כתוב דוגמה אחת לפעולה שאסורה בגלל כל אחת מגזירות אלו.

(8 נקודות)

ב. (1) סיר שעומד על הפלטה בשבת. האם מותר להזיז אותו ממקום למקום על הפלטה, ומדוע? התייחס למצבים

שונים.

(2) מהו הספק שיש לגבי הגדרת "חום שהיד סולדת בו", ומה נפסק כתוצאה מספק זה?

(8 נקודות)

פרק שני (20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 7-10 (לכל שאלה – 10 נקודות)

7. הלכות שבת - בישול

א. מה הטעם של הפוסקים שסוברים בנוזלים יש "בישול אחר בישול"?

(3 נקודות)

ב. (1) סיר עם מאכל יבש שיש בו גם רוטב נוזלי. באיזה מקרה מותר לחממו עם הרוטב, ומדוע?

(2) מה הטעם למנהג אשכנז שאסור לחמם תבשיל קרוש שבעקבות החימום יהפוך לנוזלי?

(7 נקודות)

8. הלכות שבת - בורר

א. (1) ציין את ארבע המלאכות העוסקות בהפרדת האוכל מפסולת.

(2) כתוב שלושה תנאים שבקיומם ניתן להתיר לברור בשבת.

(6 נקודות)

ב. "מותר לשפוך מרק שמעורבים בו שיירי מאכל לתוך כיור שהניחו בו מסננת במקום יציאת המים, ואף על פי

שהמסננת תעצור את שיירי המאכל אין בזה איסור" (פניני הלכה) – הסבר מדוע אין בזה איסור בורר.

(4 נקודות)

9. הלכות שבת - בורר

א. "אם נפל גרעין לימון לתוך סלט – לא יוציא אותו לבדו, אבל יכול להוציאו עם מעט סלט". (פניני הלכה)

מדוע מותר להוציא את הגרעין עם מעט סלט?

(3 נקודות)

ב. (1) כל החומשים בבית הכנסת מונחים בערבוביה. יהונתן רוצה להפריד בשבת בין החומשים הנדרשים לשימוש בעת הקריאה בתורה ובין שאר החומשים. כיצד מותר לו לעשות זאת? ציין שני תנאים.

(2) האם לפני התפילה בשבת מותר לאדם לקחת מן המדף כמה ספרים לצורך שיעור שילמד לאחר התפילה? נמק

את תשובתך.

(7 נקודות)

10. זהירות בדרכים

א. הרב עובדיה יוסף נשאל אם כוהן שגרם לתאונה קטלנית רשאי לשאת את כפיו בברכת כוהנים.

אחרי איזו תאונה מותר לכוהן להמשיך לשאת את כפיו, ואחרי איזו תאונה אסור לו? נמק.

(5 נקודות)

ב. לפי הרב אביגדור נבנצל, אדם הנוהג בכלי רכב בחוסר זהירות – חל עליו "דין רודף". הסבר מהו "דין רודף",

וכתוב מדוע דין זה חל על נהג לא זהיר.

(5 נקודות)

בהצלחה!